

Az LMP európai parlamenti választási programja 2014

Tartalom

Tartalom	2
Bevezetés	3
Helyzetértékelés	5
Javaslatunk	9
Gazdaság és munkahelyteremtés	9
Iparpolitika	10
A pénzügyi piacok megregulázása	11
Költségvetési és adópolitika	12
Munkaerőpiac	13
Klíma és energia	15
Klímavédelem és kibocsátás csökkentés	15
Atommentes Európát	15
Megújulóok fejlesztésének célzott támogatása	16
Küzdelem az energiaszegénység ellen	17
Globális felelősségvállalás	17
Közlekedésfejlesztés	17
Mezőgazdaság és környezet	19
Mezőgazdaság és vidékfejlesztés	19
Élelmiszerbiztonság	21
Környezetpolitika	22
Demokrácia	24
Intézményi reformok	24
Antikorrupciós politika	25
EU külpolitika és nemzetpolitika	27
Igazságos társadalom és kulturális sokféleség	29
Nemek egyenlősége	29
Átjárhatóbb Európát!	29
Tudásalapú társadalom	30
Szerzői jogok	31
Végszó	32

Bevezetés

A Lehet Más a Politika megbízható, hiteles, józan valóságértékelésen és megvalósítható terveken alapuló programot kínál a választóknak az európai parlamenti választáson.

Programunkat a magyar érdekeket követve fogalmaztuk meg. Célunk az, hogy törekvéseinket pártcsaládunkon, az Európai Zöld Párton, valamint az Európai Parlamentben is képviselhesük és elérhessük. Az Európai Zöld Párt tagjaként az LMP európai parlamenti mandátumot szerzett képviselői a zöld parlamenti csoportba ülnek be, így 10 évvel európai uniós csatlakozásunk után ebben a frakcióban is lehet képviselése a magyar választóknak.

Ahogy az Országgyűlésben, úgy az LMP az Európai Parlamentben is igazságosabb társadalomért, a fenntartható fejlődésért és gazdaságért kíván dolgozni, és olyan demokráciáért küzd, amely az állampolgári részvételt minél szélesebb körben lehetővé teszi.

Az LMP elkötelezett támogatója az európai integrációnak. De éppen ezért mindig szóvá fogja tenni, ha az Európai Unió polgárai érdekétől eltérő irányba tart, ha elszakad azoktól, akiket intézményeinek szolgálnia kellene, és határozottan fellép azokért a változtatásokért, amelyek az európaiakkal együtt teszik sikeresebbé az Európai Uniót.

Az LMP olyan Európai Uniót szeretne, mely a fenntartható fejlődés mintaadóivá válik, és ezzel együtt arra is képes, hogy növelje szerepét és befolyását a Földön. Európa fenntartható fejlődése azt jelenti, hogy a bővülő Unió gazdasága úgy fejlődik, hogy az számol az ökológiai változásokkal, és a szociális szempontok mentén a társadalmi igazságtalanságok felszámolása minél hamarabb valóra válik.

Az LMP szerint az Európai Unió egyedülálló történelmi lehetőséget jelent arra, hogy Európa szétszakadó régiói újraintegrálhatóak legyenek, hogy a belső konfliktusokat hatékony tárgyalások útján lehessen rendezni, hogy a globális problémák megoldásában vezető szerepet tölthessünk be. Egységes Európára van szükségünk ahhoz, hogy sikeresen meg tudjunk küzdeni a 21. század gazdasági, szociális, politikai és ökológiai kihívásaival. A gazdasági és szociális válságot nem lehetséges csak nemzetállami keretek között kezelni. Szükség van az európai országok szoros együttműködésére és közös fellépésére.

Az Európai Unió sikere Magyarország nemzeti érdeke. Uniós tagságunknak nincs

életképes alternatívája. De ahhoz, hogy erőfeszítéseink célt érjenek, az Európai Uniónak új irányt kell szabnunk. Változtatnunk kell az EU működésének formáján és tartalmán, mert csak ezáltal valósíthatjuk meg az európaiak közös törekvéseit.

Az LMP programja egy jobb – demokratikusabb, átláthatóbb és hatékonyabb – Európai Unió megteremtésének programja. Ehhez a programhoz, ezekhez a célokhoz kérjük a választók bizalmát.

Helyzetértékelés

A harmadik magyarországi európai parlamenti választás egyben csatlakozásunk 10. évfordulója is. Ideje van tehát annak, hogy számot vessünk az eltelt évtized tapasztalataival hazai és uniós szempontból egyaránt.

A kép vegyes, felhőtlen ünneplésre nincs okunk. Noha az integrációnak önmagában nincs alternatívája, kiderült, hogy az eddig követett irány nem erősítette meg az Európai Uniót. Az elmúlt évek globális pénzügyi és gazdasági válsága nem csupán megrázta Európát, de felszínre hozta az integráció gyengeségeit is. Nem meglepő tehát, hogy az alapelvek, a gazdasági modell és az intézményrendszer körül mind vita alakulhatott ki, és ma egyszerre van szó az EU végzetes válságáról az euroszeptikusok köreiből, mint másoknál az Európai Egyesült Államok létrehozásának szükségességéről és időszerűségéről.

Magyarországról nézve ezek a viták a csatlakozás óta eltelt évtized tapasztalataival keverednek össze. Tény, hogy a magyar polgárok azon várakozása, hogy az uniós tagság szinte magától megoldja a fejlett demokráciával, gazdasággal és szociális hálóval rendelkező országok közé való felzárkózásunkat, eddig nem teljesült. Mégis, sokak véleményével ellentétben Magyarország sikereket is elkönnyvelhet: a részünkre megítélt EU-s támogatások mértéke rendre meghaladja a befizetéseinket, és a Magyarországon megvalósuló fejlesztések, beruházások túlnyomó többsége az elmúlt tíz évben uniós forrásokból valósult meg. További fontos hozadéka tagságunknak, hogy sok százezernyi honfitársunk a tagállamokban talált megélhetést jelentő munkahelyet; ezzel egyrészt csökkentette a hazai foglalkoztatás alacsony szintjéből fakadó szociális feszültségeket, másfelől persze jelentős „agyelszívó” hatása is van, amit képesnek kell lennünk ellensúlyozni. Az elmúlt évtizedekben lezajlott tőkés globalizációt és ezzel együtt a nagytőke hatalmának minden eddigénél nagyobb koncentrációját az EU ugyanakkor nem ellensúlyozta, hanem sokszor maga is pártolta, ezzel pedig nem a szegényebb tagországok, így Magyarország felzárkózását, hanem éppen azok elmaradottságának állandósulását segítette elő. Ezzel mára létrejött egy többsebességű Európa. A csalódottság és az azonnali cselekvés szükségességének okai egyszerre uniós és hazai szintűek.

Fel kell tennünk a kérdést: mi vajon mindent megtettünk-e, hogy társadalmi és gazdasági szempontból kellőképpen felkészüljünk a csatlakozásra és éljünk az EU tagság adta lehetőségekkel, azaz a legjobbat hoztuk-e ki az adott helyzetből? A válasz az, hogy korántsem. Uniós politikánk változó, akár az időjárás. Nem tettünk eleget azért, hogy

megfelelően érvényesítsük érdekeinket, és hogy a többi tagállam körében szövetségeseket találjunk céljaink eléréséhez. Még a közép-kelet-európai országokhoz képest is kevesebb erőfeszítést tettünk azért, hogy a kinn levő magyar szakértőink, lobbistáink egymással együttműködve, összetartásban dolgozzanak az EU intézményrendszerében. Voltak ugyan olyan pillanatok, amikor büszkék lehettünk egy-egy hazai kezdeményezés uniós szintre emeléséért, máskor viszont pironkodhattunk azért, hogy hazánk az előrehaladás kerékkötőjeként szavazott.

Pedig az Európai Unió jövőjének alakításába bele kell szólnunk, hiszen a mi érdekeinkről, Magyarország jövőjéről is szó van. Vissza kell vennünk a kezünkbe az EU formálását!

Az európai integráció mára politikai és gazdasági elitcsoportok ügyévé vált, és ezek egyre erősödő érdekérvényesítése már érződik a mindennapokban, az európai polgárokat közvetlenül érintő szinteken is. Meg kell értenünk az ebből fakadó dühöt és elégedetlenséget, azonban meg kell előznünk, hogy ez végérvényesen az európai integráció és az EU egészének számlájára legyen írva. Ma az európai polgárok egyre nagyobb része veszt el bizalmát az Uniós intézményekben, aminek könnyen lehet az a következménye, hogy a mostani EP-választáson az euroszeptikus erők minden eddiginél nagyobb erőre tesznek szert az Európai Parlamenten belül. Nő az integráció ellenzőinek száma, de a többség és az ő érdekükben is meg kell mutatnunk, hogy lehetséges jobba, demokratikusabbá, hatékonyabbá és átláthatóbbá tenni az Európai Uniót!

Az Unió jelenlegi formájában azonban nem képes tovább fejlődni és elősegíteni hazánk és a többi közép-kelet-európai vagy mediterrán ország felzárkózását a fejlett tagországokhoz. Az EU intézményei jelenlegi formájukban nem felelnek meg a kor kihívásainak. Ezért feltétlenül szükségesnek tartjuk az EU intézményrendszerének, működésének és döntéshozatalának demokratikus megreformálását, az uniós intézményeknek az állampolgárok és választott képviselőik, valamint a nyilvánosság általi kontrolljának megerősítését és a gazdasági kormányzás hatékony, szolidáris és felzárkózást szolgáló intézményesítését. Hisszük, hogy egy ilyen reformfolyamat csak akkor lehet sikeres, ha az nem a polgárok feje felett történik, hanem az európai választók és a civil társadalom széleskörű bevonásával, egy összeurópai társadalmi vitafolyamat eredményeképp valósul meg. Többé nem történhet meg az, hogy a politikai elit zárt ajtók mögött kötött alkukkal kész tények elé állítja az embereket. A reformok végső elfogadása vagy elvetése az európai állampolgárok döntése kell, hogy legyen, egy páneurópai népszavazás által.

Különösen fontosnak tartjuk az igazságosság és a szolidaritás megerősítését az Európai Unióban. Ezek hiányát és gyengeségei kézzelfoghatóak.

A Magyarországon bevezetett kapitalizmus azt az angolszász liberális kapitalizmus modellt követi, amely minden létező kapitalizmus modell közül a legsikertelenebb társadalmi szempontból. Ezzel együtt az Európai Uniónak nincsen gazdasági vagy szociális modellje, az csupán tagországi szinten létezik, ez az ellentmondás ugyanakkor drámai következményekkel jár. A kelet-európai nemzetközi tőkevonzásra, alacsony hozzáadott értékű termelésre, leszorított munkabérekre és alacsony foglalkoztatásra alapozó modell tönkreteszi a keleti periféria országait, hiszen szociális modell hiányában a tőke és termékek szabad áramlásának szabályai diktálnak mindent. Az EU ráadásul nem volt képes megfékezni a tőke nemzetközi adóelkerülését a határokon átívelő ipari méreteket öltő off-shore rendszereket.

Ennek eredménye hazánk jelenlegi állapotát tekintve lesújtó. A magyar átlagbérek 23 év után az uniós átlag 40%-a körül vannak, míg az árak az uniós átlag 80%-a körüli. Magyarországon 300 € körül van a minimálbér, míg Ny-Európában 1200-1900 €, még Görögországban is 684 €, hozzánk hasonlóan alacsony a Kelet-európai országokban. Magyarországon 4 millió ember él szegénységben a létminimumon, vagy az alatt, míg Nyugat-Európában nincs fizikai nélkülözés, vagy az minimális a hazaihoz képest. Egy közepes magyar bér, tehát havi 150.000 forint nettó Nyugat-Európában a legelső, vagy az a fölötti szintnek felel meg, a mai magyar középosztály a Nyugat-Európai szegények szintjén él. A magyarok foglalkoztatási rátája a második legalacsonyabb az EU-ban. A magyar oktatási rendszerben a diákok elért eredményeit 72%-ban határozza meg, hogy az ország mely részében jártak iskolába, ugyanez Finnországban 8%. Magyarország a GDP alig több mint 5%-át költötte oktatásra, Dánia a sokkal magasabb GDP-jének 8%-át. Nem igaz az sem, hogy az alacsonyabb béreket Kelet-Európában magasabb szociális juttatásokkal kompenzálják: az összes szociálpolitikai kiadás a GDP 21,6%-a volt 2007-ben, ami az uniós átlagnál jóval alacsonyabb, vásárlóerő paritáson ez fejenként 3778 eurót jelent, jóléti államokban ez ennek a duplája, vagy triplája. Magyarország munkaerőpiaci politikára a GDP 0,5%-át költi, a régi tagállamok több mint 1,5%-át, Belgium 3%-át. A piac eleve polarizál és felerősíti a meglévő társadalmi különbségeket, de ellentmondásos módon Magyarországon még az ezt ellensúlyozni hivatott szociális intézmények is erősítik a polarizációt és a társadalom kettészakadását. A társadalmi kohézió erősítésére tett erőfeszítések nem váltották be a korábbi célkitűzéseket: a társadalmi igazságosság és részvétel, a demokrácia garanciái, a szegények és a gazdagok közötti polarizáció, a foglalkoztatás, a szolidaritás terén továbbra is jelentős feszültségek és egyenlőtlenségek tapasztalhatók, a stabilitás és a gazdasági fellendülés is számos további kihívást tartogat.

Ezek a súlyos problémák egyszerre hazai és uniós hiányosságokból következnek. Nincs tehát olyan európai parlamenti program, amely ne szólna egyben Magyarországról is. Az

LMP tehát annak érdekében fogalmazza meg törekvéseit, hogy azokkal az Uniót éppúgy erősebbé teheti, mint Magyarországot.

Javaslataink

Az LMP célja, hogy az EU váljon a fenntartható fejlődés és egy igazságos társadalom modelljévé.

Az utóbbi évek EU politikájának, stratégiai tevékenységének központi kérdése a gazdasági és pénzügyi válság, illetve a válságból való kilábalás volt. A helyzet kialakulása fenntarthatósági szempontból előrelátható volt, a döntéshozókat és az érintetteket mégis hideg zuhanyként érte. A gazdasági növekedés, a rendezett államháztartás, a túlzott makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzése így csaknem minden egyéb kihívást felülírt. 2009-ben azt mondtuk, hogy a gazdasági válság lehetőséget ad radikális zöld gazdasági fordulatra az Európai Unión belül. Az élet minket igazolt, mostanra az EU vezető államai is lassan rájöttek, hogy ez elkerülhetetlen, és egyre több ország köteleződik el a fenntartható zöld gazdaság egyes elemei mellett. Sok még a feladat, de az LMP biztos abban, hogy európai szinten is utat tud mutatni a fenntartható kilábalásra.

Gazdaság és munkahelyteremtés

Ahogy a világban is láthatjuk, a korlátlan szabad tőkeáramlás, és az, hogy ennek következményeként a megtermelt javak nagyon kevés szereplő kezében halmozódnak fel, szinte ellehetetleníti a demokratikus intézmények mozgásterét. A közszolgáltatások fenntarthatatlannokká és erőtlenné válnak, nem képesek betölteni a nekik szánt szerepet. Ennek hatására a mindenkori centrum és periféria közötti különbség növekszik. Az LMP megoldási javaslata a szabad tőke- és áruáramlás korlátozása ökológiai és társadalmi célok mentén. A tudás, a kultúra és az eszmék kell, hogy szabadon áramoljanak, a pénznek és a tőkének helyinek kell lennie. A helyi és regionális gazdaságok életképességének garantálása a feltétele, hogy a gazdaság elsősorban a helyi erőforrások felhasználásán alapuljon. A lefelé tartó adó- és bérversenyt újra kell tervezni, ahol szükséges ott korlátozni. Ezzel párhuzamosan a perifériát felzárkóztatási pályára kell állítani. A vagyoni különbségek csökkentése egész Európa szerte egyre égetőbb szükséglet. Fontos feladatunknak tartjuk a túlzott nagyvállalati profitérdekek elleni küzdelmet az európai intézményrendszerben.

Iparpolitika

Európának az iparpolitikában is hátra kell hagynia az elmúlt időszak dogmáit. Lehetséges, sőt szükséges közös fejlesztési irányokat meghatározni, nem lehet pusztán a „piacra” – gyakorlatilag a multinacionális vállalatok akaratára – hagyni, hogy mit s hogyan termelünk.

Az LMP szerint szükség van „fenntartható újraparosításra”. Ez közös, európai szintű célokat jelent, a zöld ágazatok fejlesztését. Az európai gazdaságot olyan erőforrás- és energiahatékony erővé kell formálni, ahol a megújuló technológia az alapkö, és ahol az erőforrások újrahasználata és hasznosítása a vezérlő elv. Az innováció zöld útra terelése kell, hogy meghatározza a gazdasági szektorok fejlesztéseit és befektetéseit. Ennek érdekében összehangolt, fejlesztő iparpolitikára van szükség. Ilyen módon új, minőségi munkahelyek jönnek létre, mind a magas, mind az alacsony képzettségi szinttel rendelkezők számára. Javulnak a munkakörülmények, javul a munkavállalók mentális állapota, így az egészsége is.

A „fenntartható újraparosítás” jelenti a helyi, regionális gazdasági egységek megerősítését is. Alapvető szükségleteinket – víz, élelem, energia, lakhatás – túlnyomórészt helyi forrásból kell biztosítani. Ez megoldást nyújt válságos időkre is, emellett láthatjuk és érezhetjük tevékenységeink következményeit, ami fenntartható termelésre készítet.

Az USA EU szabadkereskedelmi megállapodás (Transatlantic Trade and Investment Partnership - TTIP) elemi szinten érintené a hazai kereskedelem és termelés legtöbb szektorát. A szerződés tárgyalása a dokumentumok eltitkolásával zajlik, amely súlyosan sérti az átlátható döntéshozatal követelményét és a Parlament folyamatközbeni beleszólását. A végső döntésnél az Európai Parlamentnek vétő joga van. Az eddig ismert legnagyobb piacegyesítő egyezmény célja, hogy lebontsa az USA és az EU piaca és kereskedelme között fennálló eltérő szabályozásokból és sztenderdekből adódó akadályokat. A tervezett vitarendezési eljárás hatékony lehetőséget ad a vállalatbirodalmaknak a törvényalkotás befolyásolásába azáltal, hogy a törvényeket támadhatóvá teszi nemzetközi választott bíróságokon. Emellett fel kívánják lazítani az EU „elővigyázatosság elvét”, amely a fogyasztóvédelem és a fenntarthatóság egyik legfontosabb pillére. Minden olyan szerződést, mely növeli a nemzetközi nagyvállalatok erőfölényét a kis- és középvállalkozások ellenében azt el kell utasítanunk. Amennyiben a TTIP bármilyen formában lazítaná az EU mezőgazdasági, élelmiszeripari, egészségügyi, környezetvédelmi vagy fogyasztóvédelmi szabályait, az Európai Parlament feladata megvétózni a szerződés egészét.

A pénzügyi piacok megregulázása

Öt évvel a pénzügyi válság kirobbanása után a pénzügyi rendszer még mindig olyan, ami magában hordozza az újabb válság lehetőségét. A kulcsszereplő pénzügyi intézmények, még mindig túl nagyok, és túlságosan összefonódnak, így ismét egymást ránthatják a mélybe. A bankokat segítő segélycsomagok több milliárd euróba kerültek az európai adófizetőknek: nem szabad, hogy ez még egyszer előforduljon.

Megfelelő méretű és sokszínű pénzügyi szektort kell kialakítani, amely segít a fenntartható befektetések beindításában. Szigorúan kategorizálni kell a banki tevékenységeket annak alapján, hogy melyek alapvető fontosságúak a társadalom szempontjából és melyek nem. Csak olyan pénzügyi termékeket és tevékenységeket lehessen bevezetni, amelyek a fentebb említettek szigorú szűrőjén átmennek.

Pénzügyi tranzakciós adó

Az európai pénzügyi rendszer átalakításának fontos eleme lesz az úgynevezett „Tobin-adó” egy formája, a Pénzügyi Tranzakciós Adó (Financial Transaction Tax, FTT). A félreértések elkerülése végett, ennek az adófajtának semmi köze a Magyarországon bevezetett „tranzakciós illetékhez”, hisz míg a Tobin-adó a részvény-, valuta- és egyéb pénzpiaci műveleteket terheli, fékezve a spekulációt, a magyar tranzakciós illeték a gazdaság mindennapi működéséhez szükséges forgalmat csapolja meg.

Az FTT egyfelől a spekulációs tőke mozgások tompítását szolgálná, másfelől közös alapba gyűjtve uniós fejlesztési programokhoz biztosíthatna forrást. Ezzel kapcsolatban nem csak az Európai Bizottság rendelkezik részletes tervvel, hanem az Európai Parlamentben is – nem utolsósorban a Zöldek kintartásának köszönhetően – a véglegesítés előtt áll az erre vonatkozó javaslat. Egy ilyen adóból évi 35 milliárd euró bevétel származhat, ami a jelenlegi EU-s költségvetés negyede.

Küzdelem az offshore-ok és az adóparadicsomok ellen

Minden európai országot, Magyarországot különösen érinti az a jelenség, hogy a gazdasági tevékenységek nyereségét adózatlanul kiviszik az országból, ezzel jelentősen szűkítve a közszolgáltatásokra fordítható összeget, s így elszegényítik az egész országot. Az adóparadicsomok ellen hatékonyan fellépni csak globális szinten lehet (illetve egyes esetekben bilaterális alapon), ám az EU van akkora gazdasági szereplő, hogy egymaga is hatást gyakoroljon a folyamatokra. Például a görög államháztartás gyenge bevételi szerkezetének az oka, hogy a görög jövedelemtulajdonosok jelentős része ciprusi bankszámlán tartja vagyonát. Ennek első lépése a határokon belüli offshore-ok és adóparadicsomok bezárása (Ciprus, Csatorna-szigetek, Luxemburg, stb.). Az első lépés ezen a területen az adóügyi információszolgáltatás kötelezővé tételének kell lennie.

Közös hitelminősítő

A 2009-es pénzügyi válság bebizonyította, hogy a válságot előrejelző hitelminősítói rendszer több okból sem képes betölteni funkcióját. Ennek oka, hogy a legnagyobb nemzetközi hitelminősítők szűk banki érdekcsoportok kezében vannak, akik a saját igényeik szerint alakították át a hitelminősítés rendszerét. A kiszolgáltatottság csökkentésének módja egy új, független európai hitelminősítói központ létrehozása. Egy ilyen hitelminősítói reformnak már van előzménye az eurózónában, az EKB ugyanis korábban (a görög mentőcsomag kapcsán) rákényszerült arra, hogy felülvizsgálja saját fedezetelfogadási szabályozását.

Költségvetési és adópolitika

A rabszolgává tevő adóverseny megakadályozása

Az egyik legfontosabb eszköz, amivel a globális tőkeérdekeltségek növelni tudják profitjukat, hogy versenyre kényszerítik az országokat: ahol alacsonyabb szintre viszik az adókat (és a munkabéretet, a munkajogi védelmet, stb.), oda viszik beruházásaikat. Ennek az adóversenynek véget kell vetni, mert ennek a munkavállalók. Közelíteni, majd egységesíteni kell a vállalati nyereségadó-alapokat, közelíteni, majd egységesíteni a nyereségadó-mértékeket. Emellett meg kell akadályozni, hogy kiskapukon a szabályozást kijátsszák (transzferárazás).

A Lehet Más a Politika célja az ökoszociális elveket jobban képviselő költségvetési struktúra kialakítása. Az EU költségvetése számos káros tevékenység és folyamat támogatását tartalmazza, és sok olyan terület marad lefedetlenül, melyekre alapvetően szükség van a zöld fordulat eléréséhez.

Az Unió saját adói

A közös gazdaságpolitikai célok megkívánják az Európa Unió saját bevételeinek növelését, melyek nem az államok befizetéseitől függnék. Valójában a tagállami befizetések helyett egy teljesen független uniós büdzsét kell létrehozni, amelyben a társadalmi kohézió és szolidaritás elvét kell nagyobb mértékben előirányozni. Az egyik ilyen bevételi forrás a már említett Tobin-adó (FTT). Ezen kívül számos javaslat látott napvilágot, például a páneurópai közlekedési illeték, ami a Tobin-adóhoz sokban hasonló adófajtának tekinthető. Célja a károsanyag kibocsátásért felelős közlekedési eszközök kiszorítása, amit úgy lehet elérni, hogy közben bevételhez jut egy közösségi pénzalap. További lehetséges forrás az európai szintű szén-dioxid adó bevezetése.

Munkaerőpiac

A zöld politika egyik legfontosabb feladata, hogy minél több ember vonjon be az értékteremtő munka világába. Az LMP az európai zöld pártokkal egyetértésben a gazdaság szerkezetének zöld átalakításával akar létrehozni válságálló munkahelyeket. A zöld munkahely fogalmába beletartozik minden olyan szakmai és szakmunka, amely az energia és a nyersanyagfelhasználás megtakarítására, a megújuló energiaforrások fejlesztésére, telepítésére és fenntartására irányul, amely csökkenti a hulladék és a környezetszennyező károsanyag kibocsátás mennyiségét, amely műtrágya- és vegyszermentesen, génmódosításmentesen termel élelmiszer-, takarmány-, építkezési- és tüzelési alapanyagot. Zöld munkás a megújuló energiát fejlesztő mérnök, az épületszigeteléssel foglalkozó építési vállalkozó, a biogazda és a fenntartható erdőgazdálkodást vezető erdész is. Hitünk szerint a zöld munkahelyek igazságosabbak, mert több ember számára teremtik meg az értékteremtő munka lehetőségét, és fenntarthatóbbak, mert felelősen bánnak a helyi erőforrásokkal. Európaszerte számos példa mutatja, hogy a zöld gazdasági fordulat a munkahelyteremtés leghatékonyabb módja.

Egységes munkaerőpiac

A munkaerő szabad áramlását a mai napig nehezítik nyelvi, kulturális akadályok, sőt a válsággal egyes országok bezárkózási hajlama is megnövekedett. Európa nemzeteinek állampolgárai viszont csak úgy fognak európai állampolgárokká válni, ha minél több lehetőségük van a gyümölcsöző együttműködésre. A munkaerő szabad áramlását az európai integráció mélyítése érdekében fenn kell tartani. Azt viszont nem engedhetjük, hogy Európa országai egymással versengjenek a munkaerejük kiárulásában a nagyvállalatok számára. Egyes országok felfelé versenyeznek, és minél jobban képzett szakembereket engednek ki az oktatási intézményekből, más országok (ahogy jelenleg hazánk is) pedig lefele versenyeznek, egyre kevesebbet fektetnek oktatásba és olcsón kifizethető munkaerővel próbálnak befektetőket vonzani. A munkaerő szabad mozgása immáron megvalósult, azonban a munkapiaci intézmények, és az ezek keretétől szolgáló elvek közelítése megmaradt célkitűzésnek. Annak érdekében, hogy kiegyenlítettebb munkaerő-piaci feltételek alakuljanak ki, és a munkavállalói jogokat ne lehessen feláldozni a vélt vagy valós versenyképesség növelés oltárán, a munkaerőpiac szorosabb közösségi felügyeletére van szükség.

Közös „munkatörvénykönyv”

Az egységes munkaerőpiac elengedhetetlen feltétele a munkaerőpiac szorosabb közösségi felügyelet alá vonása. Ahhoz, hogy a lisszaboni célok teljesüljenek, mindenképpen közösségi szinten kell összehangolni a munkajogi szabályokat, illetve a munkaerő-piaci

ellenőrzést. Ennek eszköze lehet a közösségi elveket és európai munkavállalói jogokat tartalmazó európai munkatörvénykönyv, valamint a munkaügyi ellenőrzés határokon átnyúló koordinációja. Ily módon ki lehet jelölni a szociális Európa alappilléreit, amely megvédi Európa munkavállalóit a nagyvállalati profitérdekekkel szemben.

Közösségi szintű béralku-rendszer

A közös munkaerőpiac hatékony koordinációjának segítésére olyan gazdasági fórumot kell létrehozni, amelynek az összes tagország valamennyi iparágának munkaadóinak érdekképviselője és munkavállalói szakszervezete a tagja. A fórum nem pusztán konzultatív jogokkal kell, hogy bírjon, hanem részesévé kell válnia a közös gazdasági kormányzásnak. A fórum közösségi szinten koordinálná a béralku folyamatokat és a munkajogi szabályozásokat, megjelenítve a tagállamok fölötti bérezési táblát, ami figyelembe venné az egyes régiók közötti termelékenységi különbségeket.

Nők a munkaerőpiacon

A nők és férfiak átlagos órabére közti különbség, a nemek közti bérszakadék alig változott az utóbbi években az Európai Unióban. A jelenlegi 16,4%-os jövedelemkülönbség csökkentése érdekében közösségi szinten összehangolt intézkedésekre van szükség. A férfiak által dominált szakmák vezetői pozícióinál 40%-os női kvótát támogat az LMP. Első körben az állami cégeknél, azután a tőzsdén jegyzett vállalatoknál. Az évenkénti költségvetési tervezésnek szem előtt kell tartania a nemi egyensúlyt, és a nők munkaerőpiaci helyzetét figyelembe vevő keretszabályozásra van szükség. Az azonos munkáért járó bérkülönbséget férfiak és nők között 2020-ra 0,5% alá kell szorítani.

Fiatalok támogatása

A fiatalok munkanélkülisége Európa egyik legégetőbb problémája. Európában minden negyedik 25 év alatti fiatal munkanélküli, a válság által sújtott Görögországban és Spanyolországban minden második, míg Magyarországon minden harmadik fiatal felnőtt állás nélküli. Ha a társadalom fele/harmada még 30 évesen is pályakezdő, akkor könnyű belátni, hogy a fiatalok külön programok nélkül nem fogják megszerezni azt a munkatapasztalatot, ami később versenyképes munkavállalóvá tenné őket. A zöldek az előző ciklusban sikeresen kezdeményezték az Ifjúsági Garancia intézményét, mely minden iskolát befejező 25 év alatti munkanélküli fiatalnak (akár regisztrált munkanélküli, akár nem) jó minőségű munka-, önkéntes- vagy gyakornoki lehetőséget kínál fel. Az államok jelenleg a nemzeti ifjúsági garancia programjukat fejlesztik és publikálják. További feladatunk ezen program nyomon követése és a megvalósítás biztosítása. Az innovatív képzések elősegítését, valamint az egyre nagyobb arányú európai finanszírozás elérését továbbra is napirenden kell tartanunk.

Klíma és energia

Klímavédelem és kibocsátás csökkentés

Mára egyértelműen bebizonyosodott, hogy a klímaváltozás emberi tevékenység eredménye. A 2014-es IPCC (Kormányközi Éghajlatváltozási Testület) jelentése leírja, hogy a század végéig átlagosan 0,3 – 4,8°C-kal nő a felszíni hőmérséklet a Földön attól függően, hogy az országok mekkora mértékben képesek csökkenteni szén-dioxid-kibocsátásukat. A század végére a felmelegedés minden valószínűség szerint meghaladja a 1,5 Celsius-fokot. A kutatók egyetértenek abban, hogy 2 °C-os felmelegedés visszafordíthatatlan változásokat indít el az ökoszisztémákban. A klímaváltozás léte kökemény valóság, minél előbb határozott lépéseket kell tenni, mert a cselekvési lehetőség évről évre rohamosan csökken.

Európának klímátörvényre van szüksége, kötelező célokkal és szankciókkal, mely biztosítja, hogy a kontinens gyorsabban és hatékonyabban tudjon fenntartható gazdasági fordulatot végrehajtani. A 2015-ös párizsi klímacsúcson az EU-nak vezető szerepet kell játszania a kötelező globális kibocsátás csökkentési megállapodás elérésében. Ehhez ambiciózusabb európai kibocsátás csökkentési célszámokat kell elfogadni, az 1990-es bázisévhez képest 2020-ra 30%-ost, 2030-ra 60%-ost. Ennek eléréséhez felül kell vizsgálni a jelenlegi célszámokat. A vállalkozások megújuló energiára való átállását elő kell segíteni és támogatni kell. Nem szabad több közösségi pénzt fektetni fosszilis energiaforrásokba.

Sokan kénytelenek elhagyni földjeiket és klímamenekültekké válnak a sivatagosodás, a föld eróziója, az erős esőzés és a növekvő tengerszint miatt. A klímamenekültek fogalmát a nemzetközi törvények részévé kell tenni. Az Unió vezető szerepet kell játsszon a klímamigráció kezelésében, és támogatnia kell a klímaváltozás következményeit elszenvedő térségek anyagi kompenzációját.

Atommentes Európát

A 2011. márciusi, Fukushimában bekövetkezett nukleáris katasztrófa világossá tette, hogy az atomenergia továbbra sem biztonságos, nem lehet tökéletes biztonsággal üzemeltetni és kontrollálni még a legfejlettebb technológiai szinttel rendelkező országokban sem. A baleset következményei súlyosak voltak, emberek ezrei kényszerültek elhagyni otthonukat, számos régió élelmiszertermelése lett sugárszennyezett. Ha bármi nemvárt esemény történik, a következmények beláthatatlanok, a károk alig felszámolhatóak, és nem állnak meg az országhatároknál. A kockázatokat nem csak a döntést meghozó kormányzat, nem csak az adott ország lakosai,

hanem a szomszédos országok is egyenlő mértékben viselik, ezért erőteljesebb hatáskört kell biztosítani a közvetlen és közvetett módon érintett országoknak a döntés meghozatala során.

Az új építésű atomenergia áram ára a Fukushima utáni időszakban jelentősen megugrott, a megújuló energiák –főleg a nap és szélenergia– ára immáron versenyképes és egyre többek számára elérhető.

Az LMP hosszútávon atomenergiamentes Európát követel. Az atomenergia fokozatos kivezetését úgy kell elérni, hogy ezzel ne növekedjen a szén-dioxid kibocsátásért felelős energia iparágazat. Először a legkockázatosabb erőművek lezárását kell elkezdeni. Továbbá azokban az országokban, ahol az atomerőmű élettartama lejár és be kell zárni azokat, ott a megújuló energiák kiemelt támogatása szükséges.

Megújuló fejlesztésének célzott támogatása

Az európai 2020-ra 20%-os megújuló célszámot minimum követelménnyé kell tenni minden egyes tagország számára, így Magyarország a jelenlegi 14%-os megújulóenergia arány helyett gyorsabb átállási pályára léphetne. A szél, a nap, és a biomassza energia Magyarország számára a leginkább kiaknázható megújuló energiaforrások, amennyiben ezeket a hazai forrásokat fenntartható módon használjuk. A fosszilis energia és az atom helyett ezek a jövő erőforrásai. Magyarországon az elmúlt ciklusban nem növekedett jelentős mértékben a megújuló energia hasznosítás, a biomassza felhasználás. Ráadásul ami jelenleg van, az a fenntarthatatlan nagyerőművi biomassza termelésből származik. Az LMP szükségesnek tart regionális energiastratégiák kidolgozását, hogy világos legyen, melyik régió milyen megújuló energiatermelésre tud fókuszálni.

A megújuló energiákat decentralizáltan lehet a legsikeresebben használni, erősíteni és támogatni kell a lokális közösségeket, hogy a fenntartható erőforrásokat válasszák. Az EU-s források közvetlenül segítsék a megújuló energiába fektető vállalkozókat és magánszemélyeket, miközben uniós szinten is meg kell erősíteni a korrupció visszaszorítását. Az európai közösségi forrásokat a regionális energiahálózatok fejlesztésére kell fordítani, mely végül Európa-szerte összeköti a kontinens országainak megújuló energiatermelését, és fenntartható stabil energiaforrássá, valamint egyre olcsóbbá teszi azt. A megújuló energiastratégia nem csak biztonságos és környezetbarát, de egyben a legtöbb válságálló és jó minőségű munkahelyet biztosítja a magasan s közepesen képzeteknek egyaránt. A megújuló energia szektorban 2020-ra tartós és válságálló munkahelyeken a jelenlegi 10.000 helyett 50-60.000 fő dolgozhatna.

Küzdelem az energiaszegénység ellen

A dráguló energiaárak és az alacsonykeresetűek terheinek növekedése miatt az újratermelő szegénység egyik meghatározó oka az energiaszegénység. Emiatt nem tudnak a családok eleget oktatásra, ruházkodásra, szükséges utazásra költeni. Az energiaszegénység Magyarországon leginkább az alacsony bevételű családokat, a 100 nm feletti gyakran vidéki vagy falusias lakóövezetben lakókat, és egy fős háztartásokat érinti. Az energiaszegény háztartások gyakran a legnagyobb energiapazarlók, ingatlanjaik rossz energetikai mutatói miatt. Magyarországon nincs hivatalosan definiálva a jelenség, így szakpolitikai válaszok sincsenek a problémára. Az Európai Unióban sincs egységes meghatározás, a tagországok közül kevesen foglalkoznak a kérdéssel, amely lehetetlenné teszi a célzott fellépést. Az Energiahatékonysági Irányelv ugyan felhívja a figyelmet az energiaszegénység elleni fellépés fontosságára, azonban ezt nemzeti hatáskörbe utalja. Ezért a valóban szociálisan érzékeny Európa létrehozása érdekében elengedhetetlen, hogy egységes EU-s keretdefiniációba foglaljuk az energiaszegénységet, és a tagországokra kötelező célszámokat határozzunk meg, az EU a tagországok beleegyezésével és támogatásával.

Globális felelősségvállalás

A klímaváltozás a világ számos régióját érinti, a közvetlen társadalmi hatás az adott társadalom szerkezetétől és a kialakult nemi szerepektől is függ. Az LMP elkötelezett a nők iránti lokális és globális felelősségvállalás kérdésében. A környezeti változások a nők helyzetét nagyobb mértékben befolyásolják, hiszen az ő szerepük jobban kötve van a háztartáshoz. Ezzel együtt a környezet változására kevesebb hatásuk van, mint a férfiaknak. A klímaváltozás felerősíti ezt a problémát. A klímaváltozás hatásait nemek közötti igazságosság szempontból is elemezni kell és a klímaalkalmazkodási stratégiáknak figyelembe kell azt vennie.

Közlekedésfejlesztés

Az európai közlekedés és szállítás reformra szorul. Az Európán belüli szállítmányozás tehető felelőssé a CO₂ kibocsátás 6%-ért. Az okozott zajszennyezés gyakran alvászavarokat eredményez. A zöldek elkötelezettek, hogy a közúti teherszállítást át kell szervezni, az eddig mások által megfizetett károkat a szennyező fizet elve alapján vissza kell terhelni azok okozójára.

Egységes európai vasút rendszerre van szükség, ha azt szeretnénk elérni, hogy a vasúti közlekedés valódi alternatívája legyen a repülőnek és az autózásnak. Habár a határokat

felszámoltuk, mégis emberpróbáló feladat nemzetközi vonatutat szervezni és jegyet venni. Drámaian eltérőek az utazási szolgáltatások minőségei és árai. A vasúthálózat fejlesztése és bővítése szükséges. Ehhez standardok kialakítására, az információs rendszer harmonizálására van szükség. Az LMP célja, hogy bővítsük a vonatközlekedést a közösségek javára, egyben megóvjuk őket a zajszennyezéstől terhétől.

Mezőgazdaság és környezet

Mezőgazdaság és vidékfejlesztés

Bár a magyar kormány kedvező pénzügyi feltételeket harcolt ki az idén kezdődő új költségvetési periódusra, a támogatások java része továbbra is a foglalkoztatást kevésbé ösztönző területalapú támogatásokra fordítódik. Az új Közös Agrárpolitika (KAP) továbbra sem ad határozott választ a vidéki közösségek gazdasági és szociális problémáira. A pénz nagy része továbbra is olyan támogatásokra fog elfolyni, amelyek nemcsak környezetünket károsítják, de ezrével szüntetnek meg munkahelyeket is. Kevesebb forrás jut az egészséges élelmiszerek termelésére, a fenntartható gazdálkodási módokra, valamint az állatjólétre is.

Európa változatos és gazdag élelmiszer, zöldség, gyümölcs, gabona, hús kultúrája veszélybe került. A nagyipari technológiák támogatása, elterjedésének segítése szennyezi környezetünket, egészségtelen élelmiszerek előállítását eredményezi, kiszorítja a hagyományos és változatos tájfajtaikat földjeinkről, vizeinkből és nem utolsósorban kiszorítja a munkaerőt a mezőgazdasági szektorból. Az LMP agrár és vidékpolitikája elkötelezett a családi és közösségi gazdálkodások erősítése, az egészséges élelmiszerek védelme és támogatása mellett. Szintén fontos alappillére a LMP politikájának a helyi élelmiszerfeldolgozás támogatása és a mezőgazdasági szektor munkahelyteremtő képességének növelése. Feladatunk, hogy visszaszorítsuk a GMO élelmiszerek terjesztésére tett kísérleteket, hogy megszüntessük a káros mezőgazdasági gyakorlat központi költségvetésből történő anyagi támogatását.

A magyar föld védelme

A földmoratórium, mely megtiltja magyarországi lakóhellyel nem rendelkező külföldi állampolgárok földvásárlását Magyarországon 2014. április 30-án jár le. A szerződés értelmében további hosszabbításra nincs jogi lehetőség. Az LMP elkötelezett a termőföld védelme, az egészséges vegyszermentes élelmiszertermelés elősegítése és a földből élő családok és közösségek támogatása és érdekeik érvényesítése mellett. Aggodalomra ad okot, hogy a tőkeerős külföldiek hozzáféréseivel a hazai termőföldhöz a magyar családi gazdálkodók méltányos és egyenlő hozzáférése romlani fog. A termőföld nem olyan közönséges árucikk, mint számos más termék vagy befektetés, és különleges jellegéből adódóan nem lehet azonos szabályok alá venni. A termőföld olyan szervesen működő élő rendszer, amely élőhelyet biztosít a termőképességéhez elengedhetetlen élővilágnak, felelőtlen kezeléssel súlyos vagy akár visszafordíthatatlan károkat lehet okozni benne, a termőföld véges és rohamosan csökkenő erőforrás és nem utolsó sorban az alapvető élelmiszerek előállításához szükséges alapvető tényező. Ebből kiindulva az LMP a

magyar pártok közül egyedülálló módon az európai pártcsaládjánál kezdeményezte, hogy a föld esetében a tőke szabad áramlásának jogelvét írja felül a fenntarthatóság elve. A Lehet Más a Politika elképzelése pártcsaládunk agrárpolitikájának (Agricultural dimension of the Green New Deal) része lett. Álláspontunk szerint nemzeti szabályozásnak kell biztosítania a föld fenntartható és igazságos használatát, az európai szabályozásnak ezt a tőke szabad áramlásának jegyében nem szabad felülírnia. A nemzeti szabályozás elvárhatja, hogy a földtulajdonlás és a föld bérlés valódi helyben lakáshoz és gazdálkodási ismeretekhez, továbbá valódi gazdálkodási tevékenységhez legyen kötve. A földbirtokpolitikát továbbra is nemzeti hatáskörben hagynánk.

Az LMP álláspontja, hogy a termőföldre nem vonatkozhat a tőke szabad áramlásának európai alapelve, mivel ez - kiskapukon keresztül - utat enged a vidék gazdasági alapját jelentő termőföld befektetési célú megszerzésének. Az LMP csak abban az esetben támogatja a külföldi gazdálkodók hazai földvásárlását, amennyiben valóban helyben telepednek le, illetve beilleszkednek a helyi közösségbe. Ennek megítélését a hatóságok mellett, a helyi gazdaközösségekre, a helyi földbizottságokra bízánk.

A Közös Agrárpolitika átalakítása

Két éves tárgyalás után a Közös Agrárpolitika (KAP) a 2014-2020-as periódusra vonatkozó reformja lezárult. A KAP teljes költségvetése erre a 7 évre összesen 380 milliárd euró (=114.000 milliárd forint). A reformok elvileg méltányosabbá és környezetbarátabbá tették a támogatási rendszert, a zöldek elvárásait azonban kulcsfontosságú területeken nem teljesíti. Az egy gazdaságnak adható támogatási plafont a zöld javaslat 100.000 eurós maximuma helyett 300.000 euróban határozza meg. Ez a hazai farmok csupán 0,11%-át mintegy 710 gazdaságot érint. A plafon csökkentése további átcsoportosítható pénzeket szabadítana fel. A 300.000 eurós plafon továbbra is lehetővé teszi a támogatások centralizálását, konzerválja a nagybirtokrendszert, nem támogatja a valódi családi és közösségi gazdálkodók térnyerését, és a fenntartható mezőgazdaság szélesebb körű elterjedését.

A zöldek javaslata a hüvelyeseket is tartalmazó kötelező vetésforgóra vonatkozott, mely számos az agráriumban észlelhető problémára megoldást nyújtott volna. Az ipari lobbik azonban ezt a termény sokféleségre puhította. Ezzel a fenntartható gazdálkodás lényegét, a természetes tápanyag utánpótlást és fenntartható talajhasználat eszközeit lúgozták ki a szövegből. A KAP reform elszalasztotta annak lehetőségét, hogy valódi reformokat hajtsanak végre az európai mezőgazdaságban, hogy igazságos legyen a nagygazdák és kiscgazdálkodók között a támogatás megosztása, sőt, azt a lehetőséget is kizárta, hogy hatékony környezet és természetvédelmet lehessen garantálni. Az EU országainak kormányai minden támogatást megadtak azon parlamenti képviselőknek, akik a gyenge fenntarthatósági ambíciók további csökkentésében voltak érdekeltek. Ezen felül a KAP

nemzeti hatáskörbe utalta a komplex vidékfejlesztésre fordítható kettes pillérről a közvetlen föld alapú támogatást jelentő egyes pillérre történő átcsoportosítást, amely az ökológiai gazdálkodásokra fordítható további pénzek nagybirtokosok felé történő átcsoportosítását teszi lehetővé. Az LMP mindent el fog követni, hogy kiköveteljük a magyar kormánytól az igazságos mezőgazdasági juttatásokat és a minőségi követelmények komolyan vételét, addig is, míg európai szinten is sikerül megnyugtatóan rendezni ezeket a kérdéseket. A soron következő parlamenti ciklus legvégén fog elkezdődni a következő KAP időszak előkészítése, ezért addig is mindent meg kell tenni, hogy parlamenti többséget tudjunk szerezni a fenntartható mezőgazdaság alappilléreinek megerősítéséhez. Az LMP képviselője a zöld frakcióban azt fogja szorgalmazni, hogy a következő ciklusban minél több előremutató dolog történjen.

Magyarország különleges természeti kincsei fokozott természetvédelmi védelmet igényelnek. A Natura 2000-es természetvédelmi területek európai hálózatát meg kell őrizni, ezért meg kell erősíteni azokat a gazdálkodókat aki ilyen területeken gazdálkodnak.

Az előkészítés alatt álló EU-USA szabadkereskedelmi megállapodásban (TTIP) a legnagyobb veszélyt a génmódosított termények és a hormonkezelt marhahús, illetve az alacsonyabb szabványok szerint feldolgozott olcsóbb húsipari termékek könnyített behozatala jelenti. A TTIP által lehetővé tett élelmiszer export következményei nem azonosak Európa különböző régióira. Míg a magas minőségű és világmárkaként kezelt francia élelmiszeripari termékek versenyképes termékek lehetnek az amerikai piacon is, a hazai mezőgazdaság és élelmiszeripar alacsony hozzáadott értékű (kevésbé feldolgozott) terményei és termékei viszont komoly versenyhátránynak lesznek kitéve.

Élelmiszerbiztonság

Az élelmiszerbiztonsággal kapcsolatban az egyik legnagyobb kihívást a globális élelmiszerkereskedelem, illetve a határok nélküli élelmiszerpiac jelenti. Az európai élelmiszerbiztonsági botrányok (a lóhúsos lasagne-tól a dioxinos csirkéig) azt jelzik, hogy ez a rendszer nem növeli, hanem csökkenti a fogyasztók biztonságát. Éppen ezért az európai élelmiszerbiztonsági hatóságok ellenőrzési kapacitását növelni kell, mind technikailag, mind személyi erőforrások tekintetében. Az LMP növelné a határokon átmenő élelmiszerforgalom ellenőrzését.

Hosszú távú megoldásként az LMP lebontaná azokat az akadályokat, amelyek jelenleg akadályozzák, hogy a helyi termelőtől a minőségi élelmiszer megfizethető áron eljuthasson a helyi fogyasztókhoz, illetve hogy a helyi gazdálkodók termékei bejuthassanak a helyi közétkeztetésbe. Mindent meg kell tenni, hogy a helyben élő

családi gazdálkodók számára az élelmiszer-előállítás generációkon keresztül biztos megélhetést jelentsen. Mindannyiunk legfőbb érdeke, hogy jól ellenőrizhető, magas minőségű, biztonságos élelmiszert előállító agrárgazdaság alakuljon ki Magyarországon.

Európában negyven év alatt több ezerről hétszázra csökkent a vetőmagforgalmazó cégek száma, jelenleg mindössze 5-6 nagyvállalat tartja kezében a vetőmagtermelés körülbelül 80%-át. Ezen cégek erőszakos érdekérvényesítő képessége határozza meg a folyamatokat, beleértve a jogszabályi változásokat is. Nem elfogadható semmilyen az egységesítés és átláthatóság igényével készülő európai szabályozás, mely a gyakorlatban megakadályozza a szabad vetőmagcserét, és mely a globalizált világ nagyvállalati érdekeit kényszeríti rá a kis szereplőkre. Minden vetőmag szabad felhasználását támogatjuk, kivéve azokat, amelyekre a cégek szabadalmat jelentettek be, és saját érdekeik védelme érdekében regisztráltatták.

Környezetpolitika

Környezetünk tudatos védelme az ipari társadalomban elkerülhetetlen, annak elhanyagolása nem csak eszmei, de egészségügyi és anyagi károkat is okoz. Síkra szállunk a levegő tisztaságáért, az egészséges és biztonságos ivóvízellátásért, az egyre romló és kimerülőfélben lévő termőtalaj védelméért, valamint az egészséges és helyi élelmiszer termelésért. A biológiai sokféleség védelme és a klímaváltozás megakadályozása is egyre sürgetőbb feladat, amelyet nemzeti hatáskörben nem lehet megoldani, a globális szereplők közös fellépésére van szükség.

Európa méhei pusztulófélben vannak, az elmúlt évtizedben mintegy 30%-uk tűnt el a kontinensről. Az intenzív vegyszerezés veszélyezteti a méhek egészségét, pedig a méhpopuláció csökkenése eddig nem tapasztalt veszélyeket hordoz, hiszen ezek a beporzó állatok élelmiszertermelésünk elengedhetetlen munkásai, az úgynevezett ökoszisztéma szolgáltatások részei. Ezért a zöldek továbbra is sürgeti európai szinten a neonikotinoidos csávázószerek betiltását. Az intenzív monokultúrás termesztés visszaszorítását szeretnénk látni, hiszen a kisléptékű gazdálkodási gyakorlat nagyságrendekkel méhbarátabb tájat hoz létre.

GMO-mentesítést!

Környezetünk biztonsága érdekében egész Európában be kell tiltanunk a génmódosított élelmiszernövények termesztését. Mivel az Európai Unió a világ egyik legnagyobb mezőgazdasági termelője, nem csoda, hogy a génmanipulált élelmiszernövényekkel házaló vállalatbirodalmak szeretnék betörni az európai piacra is. Az EU-ban jelenleg csupán két élelmiszernövény, a Monsanto MON810 nevű kukoricája és a BASF Amfora nevű burgonyájának termesztése engedélyezett. A genetikailag manipulált

élelmiszernövények vagy károsítókkal szembeni mérget termelnek, vagy a speciális (gyakran szintén a GMO cég által forgalmazott) permetszerekkel szemben mutatnak fokozott ellenállóképességet. Számos ország, köztük Magyarország is kitiltotta ezen növények termesztését a területéről. A GMO termények spontán terjedése azonban nem kontrollálható, és spontán megfertőzhetnek nem GMO földeket, ezért európai szintű betiltásuk szükséges, hogy mezőgazdaságunk értékét és minőségét meg tudjuk őrizni.

Ciánmentes Európát!

Az ipari termelés számos szektora olyan környezeti terhelést és kockázatokat jelent, amelyet nem csak a haszonélvező ország visel. Azokat a kitermelési technológiákat, melyeknél már bebizonyosodott, hogy milyen pusztítást képes okozni, és melyek leválthatóak biztonságosabb módszerre, be kell tiltani az Unióban. Ilyen a nagybányából származó tiszai cianmérgezésért felelős, Verespatakon tervezett, de a társadalmi ellenállás miatt megghiúsuló cianidos aranybányászati technológia. Több hasonló bányászati beruházás híre is napvilágot látott az utóbbi években. A cianidos aranybányászati technológiát száműzni kell Európából, hiszen élő folyóvizeink biztonsága forog kockán.

A palagáz para

A palagáz kitermelés reneszánsza beláthatatlan környezeti kockázatokat rejt, ezért megállítás a zöldek feladata. A palagáz kitermelés során kémiai anyagok kőzetbe injektálásával termelik ki a mélyebb rétegek között tárolt földgázt. A palagáz kitermelés EU-s szinten szabályozatlan terület, amely még nagyobb kockázatokat rejt. A technológia masszív felszíni károkkal jár, és kontrollálhatatlan kockázatnak teszi ki a helyi ivóvizek bázisait. Ez a technológia több kockázatot rejt, mint amennyit fel kellene vállalnunk, főleg a további nem megújuló fosszilis energia függőség növelése miatt. Az sem fordulhat elő, hogy közpénz támogatásával felépülő palagáz kitermelés privát profitot termel a vállalkozás tulajdonosainak. A palagáz kitermelést szabályozni kell, szigorúan alkalmazni vele szemben a szennyező fizet elvét, és teljesen be kell tiltani az értékes vagy érzékeny területeken.

Demokrácia

Intézményi reformok

Egyértelműbbé és áttekinthetővé kell tenni az európai döntési mechanizmusokat, a zárt ajtók mögötti alkudozást a szükséges minimumra kell visszazsorítani, és ezek helyett átlátható eljárásokra van szükség ott is, ahol a tagállamok kormányai vagy közigazgatásai járnak el az Unió nevében. A fiskális paktumot, az EFSF/ESM-et és minden egyéb ad hoc válságkezelési eszközt demokratikus ellenőrzés alá kell vonni.

Önmagában nem elvi kérdés sem az integráció elmélyítése, sem esetenként bizonyos kompetenciák nemzeti, vagy alacsonyabb szintű hatáskörbe való visszavétele. A nemzetállami kompetenciák átruházása az európai szintre azonban csak akkor elfogadható, ha az nem jár az állampolgárok és választott képviselőik demokratikus ellenőrzési jogosítványainak csorbulásával. Mindezek érdekében a következő konkrét változásokat javasoljuk:

A Bizottság működésének reformja

A külügyi megbízotti poszt EU-külügyminiszteri pozícióvá alakítása, választó- és menesztői jogkör az EP-nek. A Bizottság elnökét kizárólag az Európai Parlament választaná meg a saját soraiból. A bizottság tagjait továbbra is a tagállamok delegálnák, de számuk csökkenne, mivel a biztosok száma irreálisan nagy a lefedendő szakpolitikák számához képest. Ezzel együtt bevezetnénk a junior biztos, és a biztos helyettes intézményét. A biztosok és a junior biztosok a bizottsági ciklus félidejében helyet cserélnek egymással a tagállami reprezentáció megőrzése érdekében.

Az Európai Parlament reformja

Az EP együttdöntési hatáskörét ki kell terjeszteni valamennyi uniós jogszabályra. Az EP választásokon a nemzeti pártok/listák mellett az európai pártok összeurópai is listái versenyeznének egymással és a választók azokra is szavaznának. A teljes EP szintjén a nemzeti listák és az európai listák által kiosztott mandátumok aránya összességében 75%-25% lenne. Ez utat nyitna a szélesebb európai szintű politikai vitáknak, valamint nagyobb legitimitást adna az EP számára. Ezzel együtt az európai pártok és pártalapítványaik megerősítése is szükséges.

Javítani kell az Unió gazdasági kormányzását azáltal, hogy teljes demokratikus ellenőrzést kell biztosítani az Unió költségvetési és gazdaságpolitikai koordináció (európai szemeszter) fölött. Ennek érdekében fel kell hatalmazni ez Európai Parlamentet a szerződések felülvizsgálatára és a gazdasági és monetáris ügyekért felelős EU biztos elszámoltatására, valamint a gazdaságpolitikai prioritások meghatározásában

együttdöntési jogkörrel kell felruházni. Teljes körű jogalkotást kezdeményező hatáskört kell adni az EP-nek. Intenzív együttműködésre van szükség az EP és a tagállami parlamentek között, a törvényhozások bizottságainak szintjén is.

Meg kell erősíteni a közvetlen demokrácia és az állampolgári részvétel eszközeit az Európai Polgári Kezdeményezés hatályának kiterjesztésével. Ennek része lenne az alapszerződés módosításának lehetősége is állampolgári kezdeményezésre.

Meg kell teremteni a lehetőségét az összeurópai népszavazásoknak.

A reform megvalósításának módja:

Meg kell változtatni a szerződés módosításának módját: a zárt ajtók mögött tartott kormányközi konferenciák, ahol teljes egyetértéssel kell döntéseket hozni, nem maradhatnak továbbra is az EU jövőjének kizárólagos meghatározói. Olyan konventet kell összehívni, amely nyitott a civil társadalom és a szociális partnerek számára is. A végső döntést a reformok sorsáról az európai polgároknak kellene kimondaniuk egy összeurópai népszavazás által. A reformok csak akkor kerülnének elfogadásra, ha azokat az EU állampolgárai minden EU tagállamban megszavazzák. Egyetlen országot sem lehetne arra kényszeríteni, hogy népe akarata ellenére fogadja el az új szerződést.

Antikorrupciós politika

A Corporate Europe Observatory legutóbbi tanulmánya szerint a pénzügyi szektor évi 120 millió €-t költ brüsszeli lobbira és mintegy 1700 lobbistát foglalkoztat. A nagyvállalatok többes lobbicsoportjai percről perre követik a vállalat számára fontos szabályozások alakulását és napi szinten befolyásolják a jogalkotásban résztvevő képviselők véleményét. Ilyen túlerővel szemben az állampolgárok érdekeit az szolgálja, ha a lobbiműködést visszaszorítjuk és átláthatóvá tesszük. Az EU intézmények apparátusa és a lobbista szervezetek személyi állománya között állandó ingázás, tapasztalható, amit forgóajtó hatásnak hívnak, és amely nagy mértékű informális befolyás gyakorlását teszi lehetővé. A profitérvényesítő lobbis visszaszorítása érdekében azt javasoljuk, hogy egy EU Biztos hivatala lejárta után 3 évig, EP képviselő pedig 18 hónapig ne vállalhasson munkát lobbista szervezetnél. Egyéb EU tisztségviselők esetén 2 éves tiltást javaslunk. A lobbis botrányokkal kapcsolatos iratok nyilvánosságra hozatalának szabályozása szükséges ahhoz, hogy a lobbitevékenységet átlátható és szabályozott mederbe tereljük. Az Európai Parlamenti lobbis regiszter mellett az összes az EU intézménnyel kapcsolatot tartó lobbis szervezetet magában foglaló lobbis-regisztert kell létrehozni és szigorítani kell a lobbistákra vonatkozó átláthatósági szabályokat.

Az uniós közösségi források Magyarország működését és fejlesztését szolgálják. A források hazai végfelhasználása nemzeti hatáskörben van. Magyarországon a korrupció ellenes harc egyre gyengébb és a NAV botrány óta tudjuk, hogy egyik kormányzatnak

sem volt szándéka komolyan vehető lépéseket tenni a szervezett korrupció felszámolása érdekében. Ezért az LMP támogatja az Európai Ügyészség mihamarabbi és kidolgozott formában történő felállítását. Az LMP fontosnak tartja, hogy az EU-s forrásokat érintő esetekben a büntetőjogi eljárás megindításának hatásköre kerüljön át az Európai Ügyészség hatáskörébe, hiszen Magyarországon indult az egyik legkevesebb eljárás EU-s forrásokkal való visszaélés gyanúja esetén. Ez azt mutatja, hogy a szubszidiaritás elve szerint nem a tagállami szint a megfelelő az EU-s pénzekkel kapcsolatos korrupció felszámolására. A választott Európai Ügyész és a gyakorlatban eljáró tagállami delegált európai ügyész élvezze a tagállamok és az Európai Parlament támogatását, működése azonban legyen független a tagállami kormányoktól. Az Európai Ügyészség tervezetnek a jelenlegi javaslatnál magasabb minőségi standardoknak kell megfelelnie és nem számolhatja fel a jelenleg már bejáratottan működő Európai Csalás Elleni Hivatalt (OLAF), amely a közvetlen állampolgári bejelentéseket könnyíti meg.

Az európai pártcsaládok megerősítésével egyidejűleg fontosnak tartjuk, hogy azok gazdálkodása és finanszírozása is átláthatóbbá váljon. Ennek érdekében az adományozásokat szigorúbban szabályoznánk, és sokkal átláthatóbbá tennénk az állampolgárok számára.

EU külpolitika és nemzetpolitika

Az Európai Unió pillanatnyilag a világ legerősebb gazdasági hatalma, a világ teljes GDP-jének negyedét itt állítják elő. Gazdasági súlyához képest azonban az Unió külkapcsolati teljesítménye eltörpül. Az LMP meggyőződése, hogy Magyarország nemzetközi mozgástere bővül, ha Európa komolyabb szerepet játszik globális környezetének alakításában. A fenntarthatóságot szem előtt tartó ökopolitika, Magyarország és az Európai Unió egészségének érdekei ebben a kérdésben jórészt egybeesnek, konfliktus nem elsősorban a célokban, hanem a megvalósítás módjának megválasztásában merülhet fel.

Az LMP támogatja az Európai Unió egységesebb, gyorsabb, hatékonyabb külső fellépését, amennyiben ez hozzásegít a hosszú távon is fenntartható globális rendszer eléréséhez. Az unióknak képesnek kell lennie vonzó partnerré válni közvetlen szomszédsága számára. Részt kell vállalnia a globális Észak és Dél fejlettségi különbségeinek enyhítésében, a globális szolidaritás erősítésében. A szabadkereskedelmi doktrína helyett a fair kereskedelem elveit kell érvényre juttatnia külgazdasági kapcsolataiban is. Meg kell erősítenie konfliktusmegelőző, válságkezelő képességeit, különösen az unió közvetlen környezetében.

Mind az Arab tavasz, de különösen az ukrán válság világossá tette, hogy az Európai Unió szomszédságpolitikája kudarcot vallott. Újra kell gondolni az unió stratégiai elképzeléseit közvetlen környezetében. Ez összefügg a belső szolidaritás megerősítésével is. Amennyiben az EU nem képes segíteni saját félperifériája felzárkózását, úgy kevés esélye marad arra, hogy vonzópont legyen akár közvetlen szomszédai számára.

Az általános európai szomszédságpolitika és a keleti partnerség stratégiájának újragondolása során a következőket tartjuk elengedhetetlennek:

Konkrétan és reálisan kell meghatározni az Európai Unió stratégiai céljait Európa szűkebb és tágabb földrajzi környezetében. Az elvek és értékek terjesztése során az EU nem követelhet szomszédaitól szolgai azonosulást. Nem a formális intézmények másolása, hanem a tényleges állampolgári részvétel és jogérvényesítés hatékony módszereinek terjesztése kell, hogy cél legyen.

A változatos hagyományokban gyökerező intézményi és kormányzati gyakorlatok elfogadása mellett az unióknak változatlanul ki kell állnia az általános emberi jogok mellett, a nők, a perifériára szorított társadalmi csoportok, a vallási, etnikai kulturális kisebbségek érdekeinek védelmében. Arrogáns kioktatás helyett valódi együttműködési formákat kell találni az emberi jogok minél szélesebb körű érvényesítéséhez.

A szomszédságpolitika projektjeinek értékelésekor komplex vizsgálatokkal kell megállapítani, hogy melyik eszköznek van tényleges hatása a társadalmi folyamatokra. A statisztikai eszközökön és formális jelentéseken túl valódi értékelésre van szükség. A támogatások célzottabbá tétele nélkül a projektek jelentős része minden tényleges hatás nélkül szívjá el a máshol esetleg jobban hasznosuló támogatást.

Az EU-nak jelentősebb szerepet kell vállalnia az egyébként elvi szinten hangsúlyozott konfliktusmegelőzés, valamint békéltetési folyamatokban. Ehhez is egységes fellépésre és hatékonyabb diplomáciai eszköztárra van szükség. Az EU diplomáciai karának nem túl jelentős költségvetésén spórolni kockázatos stratégia, ami könnyen visszaüthet a válsággal terhes időszakokban.

Európának nem pufferállamokra van szüksége a határai körül, hanem olyan politikai közösségekre, amelyek több szálon kapcsolódnak az unióhoz és a közös érdekek mentén készek közös megoldásokat keresni a mindannyiunkat érintő kérdésekre, a környezetpolitikától az energiabiztonságon át a migrációs politikáig.

Csak a helyi közösségek fennmaradása, virágzása biztosíthatja az egészséges, sokszínű európai társadalom kialakulását és megerősödését. Az LMP, ahogy eddig is tette, kiáll a nemzeti, etnikai, vallási, kulturális közösségek önrendelkezésének jogáért. Minden közösségnek (így például az erdélyi székely közösségnek) jár az a mértékű és az a fajta autonómia, amivel meggyőződése szerint legjobban képes védeni tagjai önazonosságának megőrzését, a közösség fennmaradását, tartalmas életét. Az autonómia különféle formái nem fenyegetik Európát, hanem biztosítják sokszínűségét. Elvi alapon támogatjuk a határon túl élő magyar közösségek és minden más csoport autonómiatörekvéseit.

Az LMP a Kárpát-medencét egy földrajzi és természeti egységnek tekinti, ezért az Európai Unió intézményrendszerén belül is szorgalmazni fogja, hogy szoros együttműködés alakuljon ki hazánk és a környező országok között, kiemelten a vízgazdálkodás, a környezetvédelem és az infrastruktúra fejlesztésének területén, továbbá ifjúsági és kulturális programok kapcsán.

Igazságos társadalom és kulturális sokféleség

Nemek egyenlősége

Az LMP szerint a nemek egyenlősége nélkül nincs igazi demokrácia. Ez európai szinten is így van. Fontosnak tartjuk, hogy az EU intézményei saját hatáskörükben erősítsék a nők szerepvállalását a gazdaság és a társadalmi élet minden területén. Ennek érdekében támogatjuk az Európai Bizottság azon erőfeszítéseit, mellyel növelni kívánja az európai gazdasági vállalatok vezetőségeiben a nők arányát. Támogatjuk az uniós jogszabályban rögzített kvóta bevezetését, melynek célja, hogy 2020-ra minden európai nagyvállalat vezetőségében legalább 40% legyen a nők aránya. Az LMP ennek kiterjesztését is javasolja a jövőben a közigazgatás, politika területére is.

Fontosnak tartjuk azt is, hogy az európai politikában is minél több nő vegyen részt, ezért az LMP támogatja, hogy az európai pártcsaládok közös jelöltjeinek legalább 40%-a nő legyen.

Az egyre kiszélesedő európai integráció egyik legsúlyosabb negatív következménye, hogy a határok eltűnésével megnövekedett az emberkereskedelem, amelynek leginkább nők és gyermekek az áldozatai. Éppen ezért fontosnak tartjuk, hogy az EU vezető szervei tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy a tagországok minél inkább lépjenek fel a prostitúció és az emberkereskedelem visszaszorítása érdekében - az EP nemrégiben e témában elfogadott határozatának szellemében és iránymutatásainak megfelelően.

A nőkkel szembeni erőszak egész Európában súlyos társadalmi probléma. Az EU intézményei uniós jogszabályok által is minél inkább ösztönözzék a tagállamokat a nőkkel szembeni erőszak megelőzésére, kivizsgálására, az elkövetők felelősségre vonására és az áldozatok védelmére. Fontosnak tartjuk, hogy minden EU tagállam törvényben mondja ki a családon vagy párkapcsolaton belüli erőszak bűncselekmény voltát, valamint azt, hogy minden tagállam csatlakozzon az Isztambuli Egyezményhez ami a megelőzés és az áldozatvédelem területén ír elő átfogó intézkedési tervet.

Átjárhatóbb Európát!

A Lehet Más a Politika célja a nyitott és biztonságos Európa megteremtése. A szolidáris Európa képe mindaddig hazugság, míg az EU a migrációval összefüggő pénzügyi alapjainak nagyobb része fordítódik a külső határok megerősítésére és a harmadik országbeliek kitoloncolásra, mint a menekültek integrációjára. A szolidáris Európa képe

mindaddig hazugság, amíg az EU pufferzónának használja a keleti és a déli tagállamait, ami nem csak igazságtalan, de nem is hatékony a bevándorlók társadalmi integrációja szempontjából. A szolidáris Európa képe hazugság mindaddig, amíg megfosztják a szabad mozgás lehetőségétől azokat, akiket körülményeik arra kényszerítettek, hogy elvándoroljanak hazájukból.

Az LMP éppen ezért szorgalmazza a menedékkérőkkel kapcsolatos uniós szabályozás felülvizsgálatát, továbbá ösztönzi az uniós döntéshozókat arra, hogy hagyjanak fel az idegenrendészeti őrizet alkalmazásával. A kísérő nélküli kiskorúak visszaküldését meg kell tiltani, valamint kiemelt figyelmet kell szentelni annak, hogy minden segítséget és információt megkapjanak a menekültügyi eljárás során.

Az előregedő társadalmakkal rendelkező Európa versenyképességének megőrzéséhez elengedhetetlen a harmadik országbeliek munkaerőpiaci integrációjának megkönnyítése. A gazdasági céllal bevándorlók esetében ezért csökkenteni szükséges a munkavállalásukhoz, valamint egyéni vállalkozásukhoz szükséges bürokratikus akadályokat.

Kiemelt hangsúlyt kell fektetni a bevándorlók beilleszkedését segítő európai modulok kidolgozására, miközben nem szabad arról sem megfeledkezni, hogy az integráció nem egyoldalú, hanem kölcsönös folyamat, ezért szorgalmazzuk a befogadó társadalom érzékenyítésével kapcsolatos uniós programok kidolgozását.

A tagállamoknak fel kell ismernünk továbbá az állampolgárság koncepciója újragondolásának szükségességét is. A befogadó társadalomnak is érdeke, hogy a bevándorlók aktívan bekapcsolódjanak a közösségi életbe minden szinten, minden területen. Ennek egyik fontos velejárója lenne, hogy biztosítsák a választójogot az adott országban huzamosabb ideje tartózkodó, még nem állampolgár migránsok részére is.

Tudásalapú társadalom

Európa társadalmi és gazdasága egyre inkább kettészakad. Ennek eredményeképpen az agyelszívás és centrum felé történő áramlás komoly társadalmi problémát jelent a periféria országaiban. Erre nem lehet a válasz a munkaerő áramlásának korlátozása, vagy a diákok anyagi büntetése, európai szintű felelősségvállalás szükséges. Azt javasoljuk, hogy a közoktatás és a felsőoktatás normatív finanszírozása részben kerüljön át európai központi költségvetési szintre, hiszen a befektetett forrásokból származó tudást immáron európai szinten hasznosítjuk. Ezzel kompenzálható lenne a hazai oktatás –hibás kormányzati döntésekből adódó – forráshiánya és növelhető lenne függetlensége a

kormányzati és egyházi befolyástól.

Az LMP olyan európai közoktatást szeretne, ahol senkiről sem mondanak le azért, mert az átlagtól eltérő, vagy több figyelmet igényel. A végletekig központosított vagy teljesen decentralizált, ennek megfelelően uniformizált vagy szétagolt és anarchikus iskolarendszer helyett olyan európai iskolarendszert akarunk a közoktatásban, melynek legfőbb jellemzői a személyre szabott oktatás, az interaktív és alternatív módszerek sokfélesége, élményszerű és gyakorlati kompetenciafejlesztés, kritikus és rendszerszemléletű gondolkodás és vitakultúra, együttműködés és demokratikus döntéshozatal, önkéntesség, közösségi részvétel. Az LMP különösen fontosnak tartja az európai iskolák demokráciára nevelő szerepének erősítését. A demokrácia gyakorlásának elsajátítása az iskolában kezdődik, és ez garantálja az európai integráció jövőbeni demokratikus kultúrájának minőségét.

Szerzői jogok

Az LMP számára európai szinten is fontos a közérdekű információk, kulturális javak és tartalmak valós és széleskörű hozzáférhetősége. Az európai polgárok pénzéből készített és létrehozott kulturális értékeket szabadon hozzáférhetővé kell tenni. Ez a hozzáféréseken túl elősegíti az emberiség tudásának bővülését és így javítja életminőségüket is.

Teljes mértékben át kell alakítani a jogvédelem rendszerét: radikálisan le kell rövidíteni a védelmi időt, mivel a jelenlegi rendszerek nem a hozzáférést, hanem az idő hossza miatt amúgy is kérdéses üzleti szempontokat helyez el. Hozzá kell igazítani a digitális világ követelményeihez is, mivel az internet és más digitális/intelligens rendszerek világában a korlátozások nehezen eszközölhetőek ki. Szélesebbre kell tárnunk a szerzők rendelkezési lehetőségét saját műveik felett: szabad rendelkezési jog a szerzői joghoz fűződő vagyoni jogi elemekre jogvédelmi szervezeten belül is, a szabad licenck bevezetése (pl. Creative Commons licenck).

Az LMP legalizálná a magáncélú fájlcsere-t. Jelenleg rendszeresen összemossák a kereskedelmi célú másolás a magáncélú fájlcsere-t. Előbbi ténylegesen büntetendő kategória, azonban utóbbi valóban kimutatható kárt nem okoz, nem profittermelő célt lát el, és egyes művek elterjedését még elő is segíti. Ennek ellenére tömegesen zaklatnak és bűncselekményekkel vádolnak magánembereket, ami a bűnüldözési erőforrások rossz felhasználása és pazarlása. A legális fájlcsere lehetőségével a fókuszt át lehetne tenni a valódi üzleti kárt okozó tevékenységek üldözésére.

Európában össze kell hangolni a szerzői jogi rendszereket (pl. panorámaszabadság, licenck rendszerek) a többi európai kulturális és szerzői együttműködésekhez hasonlóan. A szerzői jogi rendszereknek átláthatónak és egyértelműnek kell lennie.

Végszó

A Lehet Más a Politika immár több mint 5 éve fontos szereplője a magyar politikának. Ebben az 5 évben bizonyítottuk, hogy van, ami nem eladó és van olyan párt Magyarországon, ami tűzön és vízen át kitart elvei és értékei mellett. Most ugyanezt az európai politikában is bizonyítani szeretnénk. Az LMP álláspontja az, hogy a nemzeti érdekeket és az egyéni autonómiát egyaránt lehet és szükséges képviselni, és ezek az érdekek nem állnak ellentétben az európai integrációval. Ehhez vállaljuk, hogy a részvételiségre, az átláthatóságra és a közérthetőségre alapozott európai parlamenti képviseletet, és rendszeres, szabatos tájékoztatást adunk munkánkról. Olyan programot kínálunk a választóink számára, ami az európai integráció és azon belül a magyar tagság minden fontos kérdésére reflektál és azokra reális, jövőbemutató, ökoszociális szellemű válaszokat ad. Az Európa Parlamentben jellemzően eddig egyetlen európai pártcsaládnak/frakciónak sem egyedül többsége, valamint nincs kormány és ellenzék. A pártok és a képviselők jellemzően ügyek mentén működnek együtt egymással és eseti „koalíciókat” kötnek ezért nagyon fontos, hogy az EP minél több frakciójában legyen jelen magyar képviselő, aki képes a magyar érdekeket megjeleníteni és képviselni. Az LMP az Európai Zöldek/Európai Szabad Szövetség frakciójához kíván csatlakozni. Ebben a frakcióban eddig még sohasem volt Magyarországról választott képviselő. Ezért az LMP bejutásával Magyarország és a határon túli magyarság képviselete tovább tudna erősödni az Európa Parlamenten belül. Egyúttal pedig az EP egyik legprogresszívebb, legdinamikusabb és az európai egység iránt legelkötelezettebb frakcióját erősítenénk. Ehhez kérjük a választók támogatását.